

geçici ve kesin hakediş raporlarına itirazın ne şekilde yapılacağıının şartname maddelerinde düzenlendiği, davacı yüklenicinin ara hakedişleri itirazsız, kesin hakedişleri ise İdareye verilen dilekçeden bahsedilmeksizin sadece “itiraz kaydıyla” şeklinde usulsüz ve geçersiz biçimde imzalaması neticesinde ara ve kesin hakedişlerin itirazsız kesinleştiği, kesinleşen geçici ve kesin hakedişlere göre de eksik ödeme bulunmadığı dikkate alınarak

**davanın tümden reddi
gerekirken; sözleşmelerin eki
Yapım İşleri Genel şartnamesi
hükümlerine değinilmeden
eksik inceleme ve yanlış
değerlendirme ile hazırlanan
bilirkişi raporu dayanak
yapı olarak davanın kabul
doğru olmamış, kararın
bozulması uygun bulunmuştur**

15. Hukuk Dairesi 2013/6237 E. , 2014/1568 K.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Sakarya 3. Asliye Hukuk Hakimliği

Tarihi :24.05.2012

Numarası :2011/576-2012/176

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki davalı vekili tarafından istenmiş ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış, eksiklik nedeniyle mahalline iade edilen dosya ikml edilerek gelmiş olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup dşnld:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden kaynaklanan iş bedelinin tahsili ve hakedişten yapılan gecikme cezası kesintisinin istirdadı istemine ilişkindir. Mahkemece davanın kabulüne dair verilen

karar, davalı vekilince temyiz edilmiştir.

Davacı yüklenici 20/07/2009 tarihli 2009/41 grup nolu sözleşme konusu işin yapımı esnasında yatay delgi yöntemi ile sondaj yapma zorunluluğu doğmasına rağmen davalının eksik ödeme yaptığını; 20/07/2009 tarihli 2009/14 grup nolu sözleşme konusu işte davalının galvanizli çelik poligon aydınlatma direklerinde ihale ve şartnamesindeki ağırlıklar üzerinden ödeme yapması gerekirken farklı bir uygulamayla direk ağırlıklarını değiştirdiğini, standart torsiyonlu beton direkler için yeni birim fiyatları sözleşmeye aykırı şekilde oluşturarak eksik ödemede bulunduğunu; 18/01/2010 tarihli 2009/42 grup nolu sözleşme konusu işte davalının projektör direklerinin birim ağırlığı yerine tartı ağırlığı üzerinden eksik ödeme yaptığını ve bu işin yapımı sırasında davalının kazı ruhsatlarını süresinde almayarak gecikmeye kendisi sebebiyet verdiği halde hakedişinden haksız şekilde ceza kesintisi yaptığını ileri sürerek 10.000,00 TL'nin davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş, daha sonra istemini ıslah ederek 21.290,00 TL'ye çıkarmıştır. Davalı iş sahibi, davacının yeni birim fiyat tespit protokolleri ve sözleşmeler ile ilgili düzenlenen tüm hakedişleri itirazsız imzalayarak kabul ettiğini, alacağı olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir. Mahkemece dosya üzerinde incelemeyle alınan rapora göre davacının her üç sözleşmeye ilişkin hakediş raporlarını itiraz şerhiyle imzaladığı ve davayı açmakta hukuki yararı bulunduğu gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Yanlar arasında 20/07/2009 tarihli S. 2009/09/41-G-01 nolu Kocaeli İli, G. İlçesi Dağıtım Hatları 1. T. Ören T.M. Ş. K.Ö.K. E.N.H. Sözleşmesi, 20/07/2009 tarihli S. 2009/09/14-01 nolu Bolu Merkez, Gerede ve Mudurnu İlçeleri ve Aydınlatma Projeleri Şehir Şebekeleri Sözleşmesi ve 18/01/2010 tarihli S. 2009/42 nolu Projektörlü Aydınlatma Yapılması Sözleşmesi imzalanmıştır. Sözleşmeleri davacı "yüklenici", davalı iş sahibi S.da "şirket" sıfatıyla imzalamıştır. Her üç sözleşmenin "Sözleşmede Bulunmayan İşlere Ait Birim Fiyat Tespiti" başlıklı 30.1. maddesinde "...Ancak birim fiyat teklif cetvelinde fiyatı bulunmayan yeni iş kalemlerinin bedelleri,

şirketin yazılı talebi üzerine Yapım İşleri Genel Şartnamesi'ndeki hükümler çerçevesinde yüklenici ile birlikte tespit edilen yeni birim fiyatlar üzerinden yükleniciye ödenir." hükmü bulunmaktadır. Taraflar arasında imzalanan her üç sözleşmenin 9.2. maddesinde Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin sözleşmelerin eki olduğu ve ilk sırada uygulanacağı kabul edilmiştir. Sözleşmelerin imzalandığı tarihte yürürlükte bulunan Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 38. ve 39. maddelerinde yüklenicinin geçici ve kesin hakedişlere itirazı olduğu takdirde, karşı görüşlerinin neler olduğunu ve dayandığı gerekçeleri şirkete vereceği ve bir örneğini de hakediş raporuna ekleyeceği dilekçesinde açıklaması ve hakediş raporunu "Şirkete verilen ... tarihli dilekçemde yazılı ihtirazi kayıtle" cümlesini yazarak imzalaması gerekeceği, eğer yüklenicinin hakediş raporunun imzalanmasından sonra tahakkuk işlemi yapılmıyca kadar yetkililer tarafından hakediş raporunda yapılabilecek düzeltmelere bir itirazı olursa hakedişin kendisine ödendiği tarihten başlamak üzere en çok 10 gün içinde bu itirazını dilekçe ile şirkete bildirmek zorunda olduğu, yüklenicinin itirazlarını bu şekilde bildirmediği takdirde hakedişi olduğu gibi kabul etmiş sayılacağı düzenlemesine yer verilmiştir. Bu düzenleme 1086 sayılı HUMK'nın 287 ve 6100 sayılı HMK'nın 193. maddeleri uyarınca delil sözleşmesi niteliğinde olup, taraflarca ileri sürülmese dahi görevi gereği mahkemece re'sen gözetilmek zorundadır. Kesinti yapılan hakedişe Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtilen şekilde itiraz edilmediği takdirde hakediş olduğu şekilde kesinleşeceğinden ve karşı taraf yararına kazanılmış hak oluşacağından yüklenicinin hakedişe bağlı talep ve dava hakları düşer.

Dava konusu somut olayda 20/07/2009 tarihli 2009/41 nolu sözleşmede bulunmayan işlere ait taraflarca itirazsız imzalanan 12/11/2009 tarihli Yeni Birim Fiyat Tespit Komisyonu Raporunda yatay delgi yönlendirilebilir (HDD) metodu ile sondaj işinin birim fiyatı belirlenmiş, yüklenici bu imalatın yer aldığı 3, 4 ve 5 nolu ara hakedişleri hiçbir ihtirazi kayıt ileri sürmeksizin, 6 nolu kesin hakedişi de usule aykırı

ve geçersiz şekilde sadece "itiraz kaydıyla" yazarak imzalamıştır. 20/07/2009 tarihli 2009/14 nolu sözleşme kapsamında davacı yüklenicinin Sakarya 5. Noterliği'nin 21/07/2009 günlü 25205 yevmiye nolu vekaletname ile kendi adına ihalelere katılma, sözleşme imzalama ve ihale konusu işlemleri yapma yetkisi verdiği Bülent Bayram ile davalı iş sahibi arasında imzalanan 25/12/2009 tarihli yeni birim fiyat tespit komisyonu raporunda standart torsiyonlu beton direk imalatının birim fiyatı belirlenmiş, yüklenici bu imalatın yer aldığı 6 nolu ara hakedişle birlikte tüm ara hakedişleri itirazsız, 7 nolu kesin hakedişi de usule aykırı ve geçersiz şekilde sadece "itiraz kaydıyla" yazarak imzalamıştır. 18/01/2010 tarihli 2009/42 grup nolu sözleşme konusu işte davacının vekili Bülent Bayram'ın itirazsız imzalayarak kabul ettiği 04/03/2010 tarihli tartı tutanağına göre hakediş raporları düzenlenerek davacıya ödemeler yapılmış, davacı yüklenici de 2009/42 nolu sözleşme için düzenlenen ara hakedişleri ve 3 nolu kesin hakedişi usulsüz ve geçersiz biçimde sadece "itiraz kaydıyla" yazarak imzalamıştır. Dava konusu her üç sözleşme konusu iş için geçici ve kesin kabul yapılmış, davacı yüklenici geçici ve kesin kabul tutanaklarını da hiçbir ihtirazi kayıt ileri sürmeksizin imzalamış, davalı iş sahibi de kesin teminatlarını davacıya iade etmiştir. Her üç sözleşme konusu iş için düzenlenen geçici ve kesin hakediş raporlarını Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde belirtilen şekilde itirazsız ve usule aykırı biçimde imzalayan yüklenici hakediş raporlarını olduğu gibi kabul etmiş sayılır ve yüklenicinin hakedişe bağlı talep ve dava hakları düşer. Bu durumda mahkemece her üç sözleşmede de Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin sözleşmelerin eki olduğu, geçici ve kesin hakediş raporlarına itirazın ne şekilde yapılacağıının şartnamenin 38. ve 39. maddelerinde düzenlendiği, davacı yüklenicinin ara hakedişleri itirazsız, kesin hakedişleri ise İdareye verilen dilekçeden bahsedilmeksizin sadece "itiraz kaydıyla" şeklinde usulsüz ve geçersiz biçimde imzalaması neticesinde ara ve kesin hakedişlerin itirazsız kesinleştiği, kesinleşen geçici ve kesin hakedişlere göre de eksik ödeme

bulunmadığı dikkate alınarak davanın tümden reddi gerekirken; sözleşmelerin eki Yapım İşleri Genel şartnamesi hükümlerine değinilmeden eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile hazırlanan bilirkişi raporu dayanak yapılarak davanın kabul doğru olmamış, kararın bozulması uygun bulunmuştur.

SONUÇ:Yukarıda açıklanan nedenlerle kararın davalı iş sahibi S. yararına **BOZULMASINA**, ödediği temyiz peşin harcının istek halinde temyiz eden davalıya geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 05.03.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.